

Nuorttanaste

Hærral Orromvisten læk don læmas
migjidi sogast sokki.“ (Salma 90, 1).

„Oceet baica Ibmel rika, de buok dak
digjidi addujuvujuk!“ (Luk. 12, 31.)

Nr. 3.

17. jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakko-
dagast, bladde dingjuvvu juokke poasta-
rappe bokte.

Korsfjord'ast:
15ad Februar 1915.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Friagirkko fiskerhjem „Betania“ Gamvikast.

Dam nummarest aiggop mi
čajetet min lokkidi ovta min miš-
son sidain, mi goččuduvvu „Beta-
nia.“ Dat læ bivddi sida, ja dag-
gar sidak læk hui darbašlažak.
Dast ožžuk fiskarak oastet biebmo
heggi, nuftgo maidai bessek gullat
Ibmel sane Daina sidain aida-
duvvujuk maidai buoccek smaveb
davdain, nuftgo davja dpatuvva
bivddo vuolde, nuftgo maidai fis-
karak bessek dast brævaid čallet
j. n. v.

Manemuš jage indberetning
čuoğja naft dam sidast:

Dast læ dolljuvvum 103
čoağalmasa. Sodnabæivskuvla

læ doallam 31 čoağgema 40 mā-
na mielde. Buoccek læk oappa-
laddum 90. Bivddovuolde legje
780 buoccedivšodume. Fisker-
hjem læ oappaladdum arvomielde
10—11,000 fiskarest. Dast læ
čalljuvvum arvo mielde 1500
bræva.

Æreb dam fiskerhjem, læ
miu miššmon mannam čavča bajas-
ceggim ovta odđa stuora fisker-
hjem Sandvikværai. Ja Gamvik
Risfjorast læ maidai laigotuvvum
okta viesso bivddisidam.

Ibmel buristsivndekus dai
sidai min bivdde albmugi burist-
sivndadussan ja Ibmeli gudnen.

Vehaš redaktorast.

Oskaldes mu loppasam oudeb
nummarest aigom mon čallet ve-
haš, dademielde go mon læm guo-
ratallam daid moadde lagaš cal-
lagid, mak læk čalljuvvum dam
maņeb aige oskodovdastægjid bir-
ra Porsango ousta ja vøstagađde.
Ja go redaktora læ sisavalddam
dai bittai „Nuorttanastai“ de dat
i læk læmas damditi, atte balk-
kestet maidege duomoid sin ala;
dastgo Ibmel læ dat gutte
dubme. Sust læ maidai tabmo
dubmit sin, gæk min dubmijek
Mutto daddeke datto redaktora
mørkašet soames saniñ — i nuft-
go duobmon, mutto čuoğmasa.

Muftgo min lokkek muittek,
de læ „Nuorttanaste“ manemuš

Manemuš jage indberetning
čuoğja naft dam sidast:
Dast læ dolljuvvum 103
čoağalmasa. Sodnabæivskuvla
læ doallam 31 čoağgema 40 mā-
na mielde. Buoccek læk oappa-
laddum 90. Bivddovuolde legje
780 buoccedivšodume. Fisker-
hjem læ oappaladdum arvomielde
10—11,000 fiskarest. Dast læ
čalljuvvum arvo mielde 1500
bræva.
Æreb dam fiskerhjem, læ
miu miššmon mannam čavča bajas-
ceggim ovta odđa stuora fisker-
hjem Sandvikværai. Ja Gamvik
Risfjorast læ maidai laigotuvvum
okta viesso bivddisidam.
Ibmel buristsivndekus dai
sidai min bivdde albmugi burist-
sivndadussan ja Ibmeli gudnen.
Oskaldes mu loppasam oudeb
nummarest aigom mon čallet ve-
haš, dademielde go mon læm guo-
ratallam daid moadde lagaš cal-
lagid, mak læk čalljuvvum dam
maņeb aige oskodovdastægjid bir-
ra Porsango ousta ja vøstagađde.
Ja go redaktora læ sisavalddam
dai bittai „Nuorttanastai“ de dat
i læk læmas damditi, atte balk-
kestet maidege duomoid sin ala;
dastgo Ibmel læ dat gutte
dubme. Sust læ maidai tabmo
dubmit sin, gæk min dubmijek
Mutto daddeke datto redaktora
mørkašet soames saniñ — i nuft-
go duobmon, mutto čuoğmasa.
Muftgo min lokkek muittek,
de læ „Nuorttanaste“ manemuš

nummarin muittaluvvum, moft moarre læ čuožželam Lunja rokke ucca vuoiŋalaš lavllagi vuostai oudemusta — nubbin sanin čelket: moft dak vigites, njalga vuoiŋalaš lavlagirjek læ šaddam martyran Sameædnam riftes kristalažaid gaskast, dego duot Ibmel olmai Huus dolin, go buli doila-ašost. Maidai dalle gavdnuv okta ovtagærddan nisson, gutte čoggi čoakkai goikkemuoraid Huus dolli vai son fargab buolla. Son gaddi dat læi ibmelbalvvalus, mutto dat læi olmušsorbimim. Mutto maid celki Huus? — „Vuoi don basse ovtagærddanvuotta!“

Nuoft gavdnujek maidai vissa manga ovtagærddan sielo, mak dakek dam sëmna Lunja rokke vigites lavlagirjiguum. Dam sagjai go si galgašegje daid adnet sillui bajasrakadussan ja Ibmeli gudnen de si adnek daid basse girjid gafegievne dollan. Mutto ječasek mielast si orruk læme visak ja vela ibmelbalo čajetämen dam bokte. Vuoi ovtagærddanvuotta! Imaslaš læ, atte nuft ain dapa-tuvva min bajasčuvvggijuvvum ja kristalaš aige.

Mutto i læk imaš, atte Lunja rokke girjek vašotuvvujek. Son læi maidai ješ vašotuvvum ja higjeduvvum daina sëmna ješvives ja buorre ja basse olbmui. Maidai Lunja rokkaige ollašuvai dat sadne: „Son bodi su ječas olbmuides lusa, mutto si æi vuostai va'ddam su.“ — Lunja rokke læi Sabmelaš ja caffarušai ječas sami apostalen, mutto si æi oamastam su. Son jodi Sami boaito loavkoin ja ocai daid lappnu savcaid, mutto son bagjelgeččuuvvui, ja mangas vissa savve sudnji jabme-ma. Uvsak sudnji dappuvvujegje, ja manga buolaš bæive ækked ja ija vazi son gærjedægjen juobe igjasajege oažžom varas. Mutto dak „rivtes kristalažak“ sudnji uvsä dappe ja celke: Äp mi dovda du, mi don læk? „Hæsta galddejægje“ adde si sudnji namman, „gielkkabappa“ j. n. v. Ja go dak „riftes kristalažak“ æi addam sudnje igjasaje daihe sardnevieso, de læi su dorvvo ibmel mættem viesoin. Dat sadne ollašuvai maidai davja sudnji: „Son borra ja

jukka ovtast suddolažai ja duollariguim“. Dobbe burestivdnedi Ibmel su bargo. — Ja dal čajeta, atte go Lunja jani, de læ alggam vašotet daid vigites girjid ja su mañestčuovvuid, nuftgo dam blade redaktöra ja ain æraid. Mutto dat i daga midege Ibmel dat buokvægalaš læi Lunja rokke julgid bigjam dam nana vuodo ala, nuft atte son jabmem mañemuš boddost ollis jirmid alde satigitet Ibmela, atte Jesus doalvoi su dam almalaš Kanaani, vaiko son læge olgusadde læmaš dam ucca girjači, mi dal boldduvvum Sameædnam „riftes kristalažain.“ Maid dagjabetet dasa? Ustebidam rakkasak, gudek læžžabetet læmaš mielde dam vigites girje „martyran“ dakkam, di lepet čagjadam. Dakket farga jorggalusa cuddalgo čalmidædek rabasteket helvetest! Dalle læ ila mañned!

Ja dam sëmna vuodo alde, man alde Lunja rokke bisoi gidda jabmem ragjai — namalassi Kristus varravuodo alde — læ maidai dam blade redaktörage bissomen, ja dat i daga maidege, jos mon vela læmge bagjelgeččuuvvum ja šaddam gillat dam sëmna duomo ja higjadusa, go mu rakis viellja barggoguoibme Lunja. Ja mu aidno savaldak læ: Adde mudnji ja buokaidi dam sëmna nama doaivo jabmem dimost, go Lunja villji. De dalle læssap mige dam hærvasvutti, gosa son bæssai.

Mu æccalaš ustebidam Sameædnamest — di rakis Samek — gæk vaivvšuvašeket daggar baha vuoiŋast, atte Lunja rokke, su mañestčuovvoid ja su vigites girjid vašoteket, goccjeket bajas dam ovta gærddanvuodast ja oažžot æra miela! Jos di lepet Ibmel manak, ostuvvum Kristus divras varain, nuftgo mige. alma mi dalle læp vieljačak, ja dalle mist i læk loppe gižžedet matke alde; mutto guoddet rakislaš ja vieljalaš vaimo buok Ibmel manaidi, jos joge olgoldas dovdašme i soava buok sajid ovta lakai, mutto vuoddo goit læ dat sëmna.

Go daggar dingak nuftgo dast namatuvvum (girji boalddem, æra sardneolbmaid fuonašæbme ja hig-

jelæbme j. n. v.) dapa-tuvvek oskodovdastægjid gaskast, de æp mi damditi mate čelkket dam, atte nuft læ dat ja duot girkkoacče oapatam dam aše harrai. Gukken erit! Mutto dat dapa-tuvva davja, ate særvegodde lattok ječa (daina moaddelagaš servin) sattek valddet daggar jallas alla miela, ja nuft manna sivva særvegodde bagjel masa si gullek. Ja damditi gullu nuft davja celkkuvvumen: Daggar læ læstadialažak, lutheranalažak j. n. v. I dat læt buok aigid nuft.

Must læ manga rakis vielja-ja oabba læstadialažaid særvegoddest, gæiguim mon læm ovtast sardnedam ja navdašam manga vuoiŋalaš buore sœrvvalagai. Dat læ olmu ječas billašuvvam luonddo mi nuft læ æduagid fillim, ja si læ ječa læmaš dam buorre oaivvelest, atte dat læ Ibmel vuoiŋa duogje.

Ja damditi mi æp dubme ovtage oskalaža særvegodde diti (særvegodde i bæste ovtage). Buok læ lika divras Ibmel oudast; mutto dat maid mi dubmit læ dak hæjos šaddok, mak viggik boccidet bajas nuft davja, namalassi allamiella, ješbuorre vuotta ja basse vuotta, sælgebalde sardnom, garravaimolašvuotta, gadašvuotta ja buok dat, mi læ fastevuotta Ibmel oudast ja hæjos ouddamerkan min lagamužžaidi. Kristalašvuoda vuostamuš ja mañemuš šaddo galgga læt rakisvuotta. Dastgo buok dingga nokka, mutto rakisvuotta bisso. „Dast galggap mi dovduuvvut, atte mi læp mannam sœvdujadast čuovvggadassi, atte mi rakisvieljaid. Ibmel rakisvuotta læi dat mi vuiti min, ja su rakisvuotta min siste galgga læt dat, mi čadna min okti nuft atte mi rakistep gutteguimidæmek.

Loapatam dam have mu čalagam dai apostal saniguiti.

Mutto buok dingai loappa læ lakkanämen. Leket damditi čilggesak ja merrasak rokkadallat!

Mutto adnek buok oudemustä njuoras rakisvuoda gutteguimidædek! Dastgo rakisvuotta gokča suddoi ædnagvuoda.

Luikket mielastædek gutteg

guimidasadek vieso alma nimmurkæt-tai.

(1. Pet. 4, 7 — 9.

Vieljalažat
Ovla Andras.

Okta rokkus.

Agalaš aččamek, mi gittep du siskemuš vaimostömek, go don dam ija læk doallam du giedad min bagjel, varjalam min suddost erit ja eritcaggam mist buok oasetesvuoda! Diftašik min loaktet dam bæive du balo siste ja du buristsivdnadusa vuolde! Don læk asatam dam bæive du namad nuitton ja du sanidad guoratalam varas, ik ječad diti Hærra, mutto vai mi dovdašeimek du ja du duottavuoda siste varjaluvvušeimek kgalaš ællemi. Hærra, alma dutaga æp mi mate maidege dakkat. Vuolगतifčik dalle migjidi du Vuoinad, vai dat rabastifčiči min čalmi, vai mi oainašeimek dam hærvasvuoda ja audogasvuoda, mi læ du sane siste, ja rabastifčičik min vaimoid, vai mi valdašeimek vara dain sanin mak sardnujuvujuk ja gulašeimek daid mia sie-loidasamek audogassan dakkujubmen! — Ik don dato ovtage suddolaža jabmen, mutto datok atte son galgga ječas jorggalet ja ællet. Vare mi dalle buokak jurdašifčimek mi soapa min rafhai, ja bargaseimek čuovvot du goččuma ja šaddašeimek riggesen du dittoi ja rakisvutti! O, nannesik min du barnad oskoi ja diftašik min alelassi vagjolet su gululašvuoda siste! Addašik min maistet ja oaidnet, man buorre don læk ja man buorre dat læ oskot du ala, ja atte mi du barne siste vagjoličimek ja varjaluvvušeimek nuftgo du olbmuk! Varjal min buok bahast erit du famod bokte!

Hærra gulašid min Jesus ja du loappamættom rakisvuodad diti, Amen!

Anders Andersen, Ruselv.

Brævak.

Buorre redaktora!

Bivdam vela saje dam moadde sadnai ja muittalam, atte dærvam læ

bisotam Ibmel min dam ragjai ja čalam fast odđa jakkai, mon oudast galgašeimek mi Ibmel gitet, go læ min varjalam ain dam ragjai buok rafhetesvuodain sikke sođin ja ain æra vahagin; mutto olmuš i sate gitet dam oudastgen Ibmel. Ja dak sielok mak læk dabe javkam juo erit æi darbaš ballat sođin, mutto gæk læk baccam ain deike de læk balo siste ovto vagjolæmest vaiko dast i galgaši olmuš ballat, naid i dieđe, mutto galgašegje alo rokkadalat gutteg guimesek oudast, go gullek ain daid is-soras soatte sagai, ja varra golggami mak gullujuk Ja vela čalam dam birra atte havske lifčiči oaidnaladdat dabe Ibmel manaiguim, namalassi sielo baimaniguim, mak čiči oidnu dabe nuft davja. jagest okti fidnek dabe Ja havske vela lifčiči go alмест gavna divčimek daiguim, gæk læk juo dokko bæssam. Ja mon ja mu oabba ja viellja mi galggap læt ilost damditi, go Ibmel valdi min rakis ædne dam værranus mailmest erit, dastgo mailme i læk gađatatte, dastgo son læi gillam ollo givse dam mailmest ja son læi su gaska agides siste oaffarušsam su sielos ja rubnašis Hærrai ja læ bissom osko siste vagjolæme gidda su jabmem bæives ragjai, ja su garra bavčaslaiš givsis čađa maid son gillai su rubnašistes dam oaneke buoccam aigist, dam duodašti son roakkadet oskost ja vela gađdoi, atte luovos læi vuolggæt dam mailmest erit, su i doallam mikkegen. Ja son duodašti dam gidda dassačiči go su njuovčabaddek čadnasegje ja dat læ baccam migjidi stuora jedđitussan, go Ibmel ačče valdi min rakis ædne su arbinosis, ja mi nuittep min rakis ædnamek nu gukka go ællep. — —

Haitam dam have čallemest ollo dærvuodak must min redaktora!

Molvikast dam 1—2—15.

Sofie M. Olsen.

Mailme-soatte.

Čappismærast læmaš dam maheb aigai læmaš hirbmos bombarderim.

Tuiskalažak gilvvek ain daid varalaš minai mietta mærrajottidi vahagen. Hirbmos ollo minak læk dam maheb aigege rievddam Norga gaddi

vuollai. Okta mina bavketi Kragero gavpuk lakkasin, go guoskai ovta lassai. Skipak fertijek valddet dam stuoramus varrogasvuoda jottem vuolde.

Danmarkost læ skipak alggam jottet aive čuvvggis bæive, dušše mina balo diti.

Soatte koansta ja gavvelvuotta manna oudast guvllui bæivest bæivvai, skipak malijuvujuk amas ivnidi, amasek dovdatalat sin vašalažainæsek, nuftgo maidai jottek væroplævgai vuolde. I læk imas, jos rafhalaš čednami skipak doppetallek soatte dampain nuft davja, ja i oktage sate gielddet dam værevuoda ja vivotes vuoda, mi nuft hærvæda mailme Oaivve olmai buok dasa læ dat famolaš Tuiskalanda.

Østerrikalažai tapa.

Østerrika-Ungarn tapa soadest dam ragjai læ 280,000 jabmam, 75,000 havvadattjuvum ja 700,000 javkostest ja fanggan.

Ruošaædnam

orru læme movtast dam garra soađe vuolde. Rameda su soaldatides ja muittal atte æi goassege læmaš soaldatak nuft movt g soattat go dal.

Ruošaædnam vækkeagjak ja soattefamek læ gurremættomak. Dam bælest i læk rafhe vuorddemest.

Ruošaædnam soattegolok arvvaluvujuk 15 januar ragjai 3020 miljon rubela. Dat bæivvasaš olgusgollo læ 15 miljona.

Aibmosoatte.

Franska ja engelas aibmoskipak læ bæččam ovta tuiska gavpuga, Dusseldorf, ja dakkam stuora vahagid.

Tyfus davdda

læ alggam tuiskalažai gaskast 12,000 tuiska soaldatak galggek læt doppitalam dam davddi Antwerpenest.

Bulgaria

læ lonin Tuiskalandast 150 miljon.

Gal tuiskalaš ruđa suitta. Gal dat læ arvvedæmest, gæn usteb Bulgarien šadda. Damditi stuora moarre mietta Frankrika.

Englanda

læ tapim 4ad februar ragjai 104,000 olbma.

I læk olbmu hægga divras daid beivid.

Tuiskalaža ja ruoša

gaskast læmaš garra dæivadæbme dam 7 februar. 22 gærde gæččalegje tuiskalæžak ruoša nannanid ja guovte gærde vuitte ovta alačîn, mutto šadde fastain ruoktot agjujuvvut ovta garra bajonet soađe maŋnel mi i gavna sula historjast. Buok varrevieltek læ giljujuvvum tuiska likaiguim.

Mailmerafhe.

Amerika aiggo čoakkai goččut buok noitrala famoid arvvaladdam varas oažžot loapa soattai ja asatet ovta duobnostuolo mailme rafhe oažžom varas.

Vare bai likkostuvašil!

Norga maidai

gæččal nannodet soattevæga ja buok dam mi dæsa gulla buoremus lakai. Departementa arvvala bevilget bælgavcad miljon kruvna soatteveki.

Buok dingga divrru.

Jaffohadde Kristianias læ dal allanam 37 kr. rajest 37,50 ragjai groava jaffost.

Appeloddo

bægga Sameadnami boattam ja læ vuttum mietta. Daidda šaddat arra loddobivddo dam jage.

Abe-oaffarak 1914.

Juokke jagest gaibbeda mærra su oaffarides, ja i uccemusat dam vassam jagest, goas bæle oasse dampatapain læ šaddam soađe gæččeld.

Maŋemuš statistikka čajeta mærravahagid 1914:

433 dampna læ duššam, ja dat bagjelmanna oudeb jagaš 116 skipain. Storbritanien čuožžo nuftgo nr. 1 tapalista alde — 191 dampain, 434,860 ton.

Tuiskalanda nr. 2 — 47 dampain, 96,796 ton.

Norga læ nr. 3 — 39 dampain, 43,843 ton.

Ruotarika læ nr. 4 — 22 dampain ja 24,065 ton jnv.

Statstikka dietta maidai logo daina fartoiain mak læk duššam njuolga minai ja soatteskipai bokte. Dat čajeta læt 161 dampskipa oktibuok 386, 393 brutto tons. Maidai dastge čuožžu Storbritania oudemusast 97 tapim dampain. Nr. 2 læ Tuisklanda 28 dampain, — dastmaŋest boatta Hol-

landa 7 dampain, Norga 8, Ruota 9 j. n. v. Danmarko læ sæmma lakai massam 5 dampna, ja maidai borjas-skipak læ vuogjuduvvum minain dai he bačatallam.

Nuft dast oidnujuvvu, de læ abe oaffar læmaš issoras dam vassam jagest. Dast i læk vela namatuvvum soatteskipai tapa. Læ obmudak ja olbmua hægga mannam dušše abebodnai. Jurdaš dam tapa ja morraš!

Tromsa samlaga,

mi læi gilddujuvvum vuovddet buollvine læ fast rabastam dam čabba gavpe, vaiko politia ja radđetus læi gielddam.

Mutto i daggar laga vuostianagim daide bære gukka čævčet. Dat fertte gærde oažžot su balkas.

Vidnegavpalažak ferttijegje makset.

Otka fruvva Chicagost bijai muttom vidne gavpalažai laga vuollai go legje vuovddam su boadnjai vine vaiko son læi gielddam, ja daggobokte dolvvu su bahas dillai nuft atte son šaddai okta suopatus jukke.

Duobnostuollo læ dal dubmim vidnegavpalažai mækset dam fruvvai 2,500 dollar vahag oudast.

Hæjos aigek.

Nuft bægga birra buok. Olbmuk vaiddalek man vaddes dat læ bargo oažžot dam aige. Uccan tinstus, mutto ollo maksamuš, ja buok dingga nuft čelkkemættom divras. Erinoamaš divrasen gartta vela pavpugin ællet. Ja mađeb stuorab gavpugak dađe verreb. I læk dušše hærvasvuotta gavpugin, dobbe læ vela davja sagga hæjob dille go gadde baikin. Damditi læ dat olmuš sagga likolebbo, gutte assa muttom vuodna čiegast daihe njargga gæččest ja suitta ucca luggoča — vaiko vela i ječa go lavdnje goađe, ucca vadnasa, giedde bietta j. n. v., go dat duodna, gutte assa čaba gavpugin ja i suite maidege ješ, buok dušše laiggotuvvum mutto maidai mi ferttep læt sæstevažak dai divras aige. Manga dinga fertte olmuš sæstet vies-sodoalatusast dam aige. Damditi uccab vahaš dupak anu ja hæite aibas vidnejukkama. Muite atte mi ællep divras aigid siste!

Daggobokte dieđetuvvu fulkidi ja oappasidi atta

Elen Bertha Sabbasen

Dænodagast erit, jami mannaidast dam 17ad februar dimo 1 ikko 7 jage boaresen. Son bæσαι iloin eritsird det dam ædnamlas mannaidast, duom almalaš manaisidi. Su buoccam aige i læm bæra gukke. Audogsak læk dak jabmek, mak jabmek Hærra siste. Korsfjord manaisidast februar 1915.

Ovla Andras.

Stainarnakek,

mak læk njuvvujuvvum ollesen (jorg-gujuvvum), mak æi læk luddijuuvum

a burist saltijuuvum, ostujuvvujek alemus haddai must

Garver Eidissen, Tromsø.

Vuoleduvvum haddai.

A. Larsen samegiel muittalus girje „Baivve-Algo“ vuovdujuvvu dat 80 ørai, porto 5 øra. Min kommisio-nærak, bigjek dam muittui.

Girje satta dingujuvvut mu bokte.

A. Larsen,

Repparfjord, Finmarken.

Sadde 3 kruvna

de don oažok ovta Samegiel bibal saddejuvvum portofria poastast.

Nuorttanaste Expedition, Korsfjord.

Dinggu Nuorttanaste

min kommissio-nærain:

John Josefson, Lerpel Porsangen.

Per Isaksen, Neiden.

Nils Svendsen, Veines.

Einar Persen, Storfjord.

Sardnejotte Korsvik.

Sardnejotte Nils Garggo

Fuomaš.

Juokkehaš gutte dinggu »Nuorttanaste« odđajage rajest oažžo min hærvatuvvum juovllanunmar.

„Juovllanaste“

mielde sæmma mavso oudast. Dinggu dal blađe odđajage algost, dal dat heive vuokkasemuset — ja mavse sæmmast.

»Nuorttanaste« čalle, prenttejægje ja olgus adde læ Ole Andersen, Korsfjord.